ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.6.2025 г.
COM(2025) 619 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

с което се констатира, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

с което се констатира, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 126, параграф 8 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като имат предвид, че:

(1) В член 126, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз е предвидено, че държавите членки трябва да избягват прекомерен държавен дефицит.

(2) В основата на Пакта за стабилност и растеж е набор от правила чиято цел е осигуряване на стабилни публични финанси като средство за укрепване на предпоставките за ценова стабилност и висок и устойчив растеж, водещ до създаване на трудова заетост. Пактът за стабилност и растеж включва Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. ([1]) за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит, който беше приет, за да се насърчи бързото коригиране на прекомерните бюджетни дефицити.

(3) На 3 април 2020 г. Съветът, прие Решение (ЕС) 2020/509([2]) съгласно член 126, параграф 6 от ДФЕС относно наличието на прекомерен дефицит в Румъния поради планирано неспазване на критерия за дефицита през 2019 г. и отправи препоръка съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС([3]) за прекратяване на ситуацията на прекомерен бюджетен дефицит най-късно до 2022 г.

(4) На 18 юни 2021 г. с оглед на сериозното свиване на икономическата активност, свързано с пандемията от COVID-19, Съветът прие преразгледана препоръка([4]) съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС, с която препоръчва на Румъния да преодолее прекомерния дефицит най-късно до 2024 г.

---

1 Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

2 Решение (ЕС) 2020/509 на съвета от 3 април 2020 година относно наличието на прекомерен дефицит в Румъния (ОВ L 110, 8.4.2020 г., стр. 58).

3 Препоръка на Съвета (ЕС) 2020/C 116/01 от 3 април 2020 г. за преодоляване на прекомерния бюджетен дефицит в Румъния (ОВ C 116, 8.4.2020 г., стр. 1—3).

4 Препоръка на Съвета (ЕС) 2021/C 304/24 от 18 юни 2021 г. за преодоляване на прекомерния бюджетен дефицит в Румъния (ОВ C 304, 29.7.2021 г., стр. 111—115).

(5) На 26 юли 2024 г. Съветът прие Решение (ЕС) 2024/2130 по член 126, параграф 8 от ДФЕС([5]), с което реши, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 18 юни 2021 г. В Решението на Съвета от 26 юли 2024 г. се взема предвид, че следващата стъпка от процедурата при прекомерен дефицит, а именно преразгледаната препоръка на Съвета съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС относно коригирането на прекомерния дефицит, ще бъде извършена след представянето на националния средносрочен фискално-структурен план в съответствие с член 11 и член 36, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2024/1263.

(6) На 25 октомври 2024 г. Румъния представи първия си национален средносрочен фискално-структурен план, както се изисква съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263. Планът обхваща периода от 2025 г. до 2028 г. и представя фискална корекция, разпределена за седем години. На 21 януари 2025 г. Съветът прие препоръка за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Румъния([6]).

(7) На 21 януари 2025 г. Съветът прие друга преразгледана препоръка съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС, с която препоръчва на Румъния да преодолее прекомерния дефицит до 2030 г.([7]). Съветът препоръча корективен план за нетните разходи([8]) за Румъния в съответствие с член 3, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1467/97 със следните максимални темпове на растеж на нетните разходи: 5,1 % през 2025 г., 4,9 % през 2026 г., 4,7 % през 2027, 4,3 % през 2028 г., 4,2% през 2029 г. и 3,9 % през 2030 г., което съответства на максималните кумулативни темпове на растеж, изчислени спрямо 2023 г., от 20,2 % през 2025 г., 26,0 % през 2026 г., 31,9 % през 2027 г., 37,6 % през 2028 г., 43,3% през 2029 г. и 49,0 % през 2030 г. Съветът определи 30 април 2025 г. като краен срок за Румъния да предприеме ефективни действия и да представи необходимите мерки заедно с годишния си доклад за напредъка за 2025 г., който трябва да бъде представен на Комисията в съответствие с член 21 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

(8) Към днешна дата Румъния не е представила годишния си доклад за напредъка по предприетите действия в отговор на препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г. да бъде преодолян прекомерния дефицит и относно изпълнението на набора от реформи и инвестиции, които обуславят удължаването на периода на корекция.

(9) В оценка на действията, предприети от Румъния в отговор на препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г., се стига до редица заключения, изброени по-долу.

---

5 Решение (ЕС) 2024/2130 на Съвета от 26 юли 2024 г., с което се констатира, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 18 юни 2021 г. (ОВ L, 2024/2130, 1.8.2024 г.).

6 Препоръка на Съвета от 21 януари 2025 г. за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Румъния (ОВ C/2025/647, 10.2.2025 г.).

7 Всички документи, свързани с процедурата при прекомерен дефицит за Румъния, са публикувани на следния уебсайт: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en?prefLang=bg.

8 Нетни разходи съгласно определението в член 2, параграф 2 от Регламент (ЕС)2024/1263 са публичните разходи след приспадане на: разходите за лихви, ii) дискреционните мерки по отношение на приходите, iii) разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, iv) националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, v) цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и vi) еднократните и други временни мерки.

Тази оценка се извършва въз основа на данните за бюджетните резултати от Евростат, прогнозата на Комисията от пролетта на 2025 г. и друга информация, с която Комисията разполага.

(10) Въз основа на данните за бюджетните резултати, предоставени от Румъния и потвърдени от Комисията (Евростат), и на изчисленията на Комисията нетните разходи са нараснали с 19,9 % през 2024 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2025 г. нетните разходи се очаква да нараснат с 5,4 % през 2025 г., т.е. над препоръчания максимум от 5,1 %, посочен в препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г. Като съотношение спрямо БВП отклонението между прогнозния темп на растеж на нетните разходи за 2025 г. и препоръчания максимален размер възлиза на 0,1 % от БВП. Като се имат 2024 г. и 2025 г., взети заедно, Комисията прогнозира кумулативният темп на растеж на нетните разходи за 2024 г. и 2025 г. да бъде 26,4 %, т.е. над препоръчания максимален кумулативен растеж от 20,2 %, посочен в препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г. Като съотношение спрямо БВП отклонението между кумулативния растеж на нетните разходи за 2024 г. и 2025 г. и препоръчания максимален растеж възлиза на 1,7 % от БВП. Отклонението се дължи до голяма степен на синия растеж на текущите държавни разходи през 2024 г., които нараснаха с 18,7 % в сравнение с 2023 г., най-вече увеличението с 21,5 % на разходите за заплати в публичния сектор и увеличението с 19,5 % на социалните трансфери (включително пенсиите).

(11) Поради силния темп на растеж на нетните разходи през 2024 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Румъния нарасна до 9,3 % от БВП от 6,6 % от БВП през 2023 г. и значително над планираните 7,9 % от БВП, съобщени от Румъния през есента на 2024 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2025 г. се очаква бюджетният дефицит да намалее до 8,6 % от БВП през 2025 г. Прогнозният спад на дефицита през 2025 г. отразява главно изпълнението на пакета от мерки за фискална консолидация в края на 2024 г. Този пакет включваше номинално замразяване на заплатите и пенсиите и някои допълнителни мерки за увеличаване на приходите, включително отмяна на фискалните облекчения, предоставени на различни сектори. Въпреки това прегледът на данъчната уредба, включен в средносрочния фискално-структурен план на Румъния и който е от ключово значение за постигането на бюджетните цели през 2025 г. и 2026 г., не влезе в сила до крайния срок 1 април 2025 г., както се препоръчва в препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г. за одобряване на средносрочния фискално-структурен план на Румъния. Съотношението на публичния дълг към БВП нарасна от 48,9 % в края на 2023 г. на 54,8 % от БВП в края на 2024 г. и Комисията очаква той да нарасне до 59,4 % до края на 2025 г. поради големите държавни дефицити.

(12) Поради това действията, предприети от Румъния в отговор на препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г., са недостатъчни. Нетните разходи нараснаха много по-бързо от препоръчаното от Съвета. Това води до постоянен голям бюджетен дефицит, което излага на риск своевременното коригиране на прекомерния дефицит до 2030 г. В процедурата при прекомерен дефицит няма смекчаващи „значими фактори“, които биха променили тази оценка, докато големите средносрочни рискове за фискалната устойчивост, пред които е изправена Румъния, са утежняващ фактор.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 21 януари 2025 г.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Румъния.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател